

Hodnotiaca správa

Zlatá priadka 2020

Stupeň súťaže: krajské kolo

Región/kraj: Nitriansky kraj

Názov podujatia: Detský javiskový sen 2020

Termín a miesto konania: 2. októbra 2020 v Topoľčanoch

Meno a priezvisko porotcu, ktorý vyplňa hodnotenie: Mgr. Jozef Krasula, ArtD

Celkové zhodnotenie umeleckej úrovne:

Krajskej súťaže sa zúčastnili len tri súbory, čo je dôsledok pandemickej situácie, ktorou je poznačená celá divadelná sezóna. No napriek tomu sme videli tri zaujímavé inscenácie, ktoré sa vyznačovali tromi rôznymi inscenačnými prístupmi. Súbor DDS Jednosmerka pri ZUŠ J. Rosinského z Nitry sa sústredil na použitie čo najväčšieho počtu rôznych inscenačných postupov a použitých hereckých prostriedkov (brechtovské divadlo, psychologická dráma, divadlo absurdity, ale aj práca s bábkou či tieňohra a pod.), čo ukazuje na skutočnosť, že autor dramatisácie a režisér Samuel Hornáček je napriek svojmu mladému veku už poučený divadelník, ktorý sa vo svojej práci sústredil na aktuálny problém (najmä) svojich rovesníkov. A tým je absencia komunikácie, ktorou trpí dnešná mladá generácia zo strany rodičov, dospelých, celého ich „sveta“. Výsledkom je samovražda ako východisko zo svojej situácie. Tu sa natíska otázka, či je táto inscenácia ešte určená pre deti, pretože, ako sám režisér priznáva, aj počas skúšania sa na túto tému radil s odborníkmi, ale počas predstavenia takýto odborník nie vždy môže byť prítomný, aby s divákmi diskutoval, objasnil, dopovedal, vysvetlil. Inscenácia však trpela prílišnou zahľtenosťou nápadmi nevyrovnanej kvality, ktoré znižovali schopnosť orientácie divákov v príbehoch (ktoré herci postupne predkladali na javisku v rýchlom slede). Táto štýlová, tematická a inscenačná roztrieštenosť sa prejavila aj v strate logiky riešenia javiskových situácií, keď napr. z ničoho nič začnú účinkujúci komunikovať s prítomnými divákmi bez zrejmeho dôvodu či vysvetlenia. Súbor si z prehliadky odniesol 2. miesto.

DDS Mímovci pri ZUŠ F. Liszta Štúrovo spolu so súborom DDS Trápne ticho pri ZUŠ Šahy priniesol štýlovo aj tematicky úplne odlišnú inscenáciu nazvanú Odtiene vody. Bola založená výlučne na pohybe a na práci s výtvarným znakom a symbolom. Režisér a autor v jednej osobe Štefan Lengyel dosiahol na prvý pohľad ľahkú a poetickú výpoveď o sile vody. Vody, ako živlu, ktorý patrí k prírode, ako nevyhnutná podmienka ľudskej existencie, ako symbol silných momentov v živote človeka – lásky, zrady, nenávisti a spolupatričnosti. Súbor mal výhodu v disponovanej herečke, ktorá dokázala presvedčivo pracovať s vísacími šálmi a z výšky tak udávala a pointovala javiskové situácie. Množstvo detí na javisku ukázalo pomocou jednoduchých scénografických prvkov (farebné šály, plachty, dáždnyky)

vytvoriť silné obrazy (potopa, boj o úrodu, o vodu, rozkvitnutú lúku a pod.). Ale aj veľkú súhru a disciplínu, veľa detskej energie a rovnako aj radosť z existencie na javisku. Práca s ilúziou a emóciou sa ukázala ako silná stránka režiséra a celého kolektívu hercov. Súbor sa umiestnil na 1. mieste.

Štefan Lengyel bol autorom a režisérom aj poslednej inscenácie nazvanej V.D.D. – Vždy dokonalé dieťa. Na začiatku bol výborný nápad, že v situácii, keď všetci chceme vzorné a poslušné dieťa, ktoré nosí výborné známky zo školy a nebije sa so spolužiakmi, firma jednoducho začne produkovať „produkt“ v podobe dokonalého dieťaťa. Veľmi rýchlo sa však ukáže, že títo „vzornáci“ sa stanú nechcenými a kolektív ich odmietne. Výborný nápad, ale jeho javisková realizácia už taká výborná nebola. Ak som hovoril o tom, že režisérovou silnou stránkou je práca s neverbálnymi prostriedkami, tak v prípade inscenácie založenej na texte je to presný opak. Herci často svoje repliky len deklamujú, trpia nízkou kvalitou reči, čo sa prejavuje v slabej zrozumiteľnosti a režisér rieši javiskovú situáciu príliš komplikovane (neustále presúvanie paravánov na kolieskach), bez nápadu a často veľmi zdĺhavo (časť „môj deň“). Inscenácia trpí aj ilustratívnosťou, keď akcia len vizualizuje to, čo sme už predtým počuli. Celé to potom spôsobuje pocit monotónnosti a rozháranosti. Súbor získal 3. miesto.

Zdôvodnenie výsledkov súťaže:

Okrem všetkých argumentov uvedených v predošlom odseku by som ešte doplnil, že víťazné predstavenie Odtiene vody sa najviac priblížilo detskému divákovi a dokázalo v ňom vzbudiť fantáziu a schopnosť dešifrovať divadelný jazyk. Predstavenie Nevypočutí prinieslo naliehavú tému, ktorá by sa však viac hodila stredoškolskému publiku alebo divákovi v kategórii divadla mladých. Posledná skončila inscenácia, ktorá trpela viacerými začiatočnými nedostatkami predovšetkým v práci s detskými hercami a tiež v čistote javiskovej akcie.

Pozitíva a negatíva súťaže:

Najväčším pozitívom súťaže bolo to, že sa vôbec konala. V čase, keď sme svedkami predčasného rozhodnutia o zrušení viacerých krajských a celoslovenských postupových súťaží, je každá šanca pre tvorcov, aby sa mohli prezentovať a dostať spätnú väzbu o svojej práci, mimoriadne cenná. Rovnako si organizátori dali záležať na kvalitných technických podmienkach – inscenácie sa vyznačovali používaním viacerých náročnejších technických prostriedkov (náročné svietenie, video, tieňohra, zavesená herečka vo výške a pod.) a taktiež na programovom bulletin. Negatívom bola neprítomnosť divákov, ale to súvisí s už viackrát spomínanou situáciou so šírením COVIDu 19.

V Partizánskom dňa 4.10. 2020

Podpis porotcu: Mgr. Jozef Krasula, ArtD.